

Gruzja - Azerbejdżan (Polonia)

Sakartwelo - Ziemia Kartlów, jak Gruzini nazywają swój kraj, to ziemia gdzie przeplata się wiele legend. Tu, na ziemi dawniej Kolchidy, mieli przypłynąć Argonauci w poszukiwaniu Złotego Runa. Tutaj, jak głoszą legendy, przykuto do skały Prometeusza. Legenda opowiada jak Bóg podarował te ziemie Gruzinom. Z legendą związane jest powstanie stolicy kraju Tbilisi.

Pejzaże Gruzji, to czasem mieszanie czterech pór roku. Na szczytach Wielkiego Kaukazu skrzy się śnieg, jesienne mgły ściela się w przedgórzach, w dolinach rzek wiosenne kwiaty, kwitnące drzewa owocowe i upalne lato wśród wieczniezielonych palm na brzegu Morza Czarnego.

Na Zakaukaziu, jeszcze kilka tysięcy lat przed naszą erą, narodziło się wino. Gruzja jest unikalnym w świecie krajem, jeśli chodzi o kulturę wina, gdzie wino pełni rolę super kultową. Bez wina nie odbywa się w Gruzji żadna biesiada, a dodatkową atrakcją jest gruzińska kuchnia. Sakartwelo to również kraj ludzi muzykalnych. Na długo pozostają w pamięci gruzińskie pieśni i głosy gruzińskiego chóru.

Dzień 1.

Wylot z... Przylot do Tbilisi. Transfer do hotelu.

Hotel Tiflis Palace - 4*.

<http://tiflispalace.ge/english/photo-gallery>

<https://www.youtube.com/watch?v=UgMGA1wtjyg>

<https://www.youtube.com/watch?v=6-UzOg1P4VY>

Dzień 2. Tbilisi.

Śniadanie.

Zwiedzanie Tbilisi.

Stolica i największe miasto Gruzji wywodzi swoją nazwę od słowa Tbili – ciepły, co jest związane z istnieniem tutaj wielu ciepłych źródeł. Miasto malowniczo rozciąga się wąskim pasem na długości prawie 30 kilometrów, w dolinie rzeki Kury i na zboczach otaczających ją gór. W V w. Tbilisi stało się stolicą Iberii, królestwa we wschodniej Gruzji. Szczególnie rozkwitło w swoim "Złotym Stuleciu" - XII/XIII w., kiedy stało się stolicą zjednoczonego państwa gruzińskiego. W swej historii Tbilisi było wielokrotnie zdobywane i przez długie okresy czasu znajdowało się pod obcym panowaniem, co znalazło odbicie w architekturze miasta, gdzie przeplatają się różne style. Miasto urokliwie wygląda nocą.

<https://www.youtube.com/watch?v=w9drqB61v6E>

<https://www.youtube.com/watch?v=nFYVYKxzg6U>

<https://www.youtube.com/watch?v=F6UjhwPEdD4>

Sobór Katedralny Cmindza Sameba (Św. Trójcy).

Ogromna (największa obecnie w Gruzji), widoczna z daleka świątynia, która została otwarta w 2002 r. Znajduje się

tu obecnie siedziba katolikosa – głowy Kościoła Gruzińskiego.

https://www.youtube.com/watch?v=n2mOpWRm_7Y

Pieszna wycieczka po centrum Tbilisi.

Prospekt Rustaweli, reprezentacyjna ulica miasta.

Ulica Barataszwili, na której znajdują się stare domy, z pięknymi tradycyjnymi balkonami.

Wieża Teatru Marionetek Rezo Gabriadze.

Rezo Gabriadze to szeroko znany gruziński artysta, pisarz, reżyser filmowy i teatralny. To dzięki jego scenariuszom powstały takie kultowe filmy jak „Mimino” i „He გოგო!” (Nie przeżywaj). Niezwykła jest wieża stojąca przed budynkiem teatru, która zawsze przyciąga uwagę turystów. https://www.youtube.com/watch?v=Fv41Y_cDnxs

https://www.youtube.com/watch?v=DxWbnb9y_Fc

Bazylika Anczischati.

Najstarsza świątynia w Tbilisi, datowana na początek VI wieku.

<https://www.youtube.com/watch?v=OYyP13wwkbw>

Sobór katedralny Sioni

Jedna z głównych świątyń Kościoła Gruzińskiego, nazwana w cześć Góry Syjon. Do 2004 r. znajdowała się tu siedziba katolikosa - głowy Kościoła Gruzińskiego.

<https://www.youtube.com/watch?v=S09ljDRJNUk>

Ulica Chardin (Szardeni)

Odrestaurowane stare domy ulicy tworzą popularny deptak mieszkańców Tbilisi, gdzie znajduje się wiele kawiarni i restauracji.

<https://www.youtube.com/watch?v=uSdiqQ0aoOE>

Plac Wachtanga Gorgasali/Moedani/Meydan.

Najstarszy plac w Tbilisi. Jego historyczna nazwa to Meydan (Majdan) i Tatarski Meydan. Tu znajdowała się najstarsza przeprawa przez rzekę Mtkwari (Kura). Obecnie plac nosi imię Wachtang Gorgasali, które nadano jemu w 1958 r., ale mieszkańcy Tbilisi znacznie częściej używają starej nazwy. Było to najbardziej znane i uczęszczane miejsce w starym Tbilisi. Z placu otwiera się widok na nadbrzeże rzeki Mtkwari.

Abanotubani.

najstarsza część miasta i kwartał w którym znajdują się łaźnie. Zbudowano je głównie w XVII – XX w. na gorących siarkowych źródłach. Według legendy tu miało narodzić się Tbilisi. Najpiękniejszą łaźnią jest Czreli Abano (Pstra Łaźnia), zwana również Orbelianowską Łaźnią, której architektura przypomina budowle Samarkandy i Buchary w Azji Środkowej.

<https://www.youtube.com/watch?v=X4TL2K2vJWU>

Powitalna kolacja z alkoholem, muzyką i występem artystycznym

<https://www.youtube.com/watch?v=shNGZrDwrSO>

Nocleg w Tbilisi. Hotel Tiflis Palace - 4*.

<http://tiflispalace.ge/english/photo-gallery>

<https://www.youtube.com/watch?v=UgMGA1wtjyg>

<https://www.youtube.com/watch?v=6-Uz0g1P4VY>

Dzień 3. Tbilisi – Stepancminda – Tbilisi.

Śniadanie.

Przejazd po Wojennej Drodze Gruzjińskiej z Tbilisi do Stepancminda (Kazbegi).

Ten główny szlak przechodzący przez grzbiet Wielkiego Kaukazu, prowadzący z Tbilisi do Władykawkazu w Północnej Osetii był już znany w starożytności. Drogę zbudowały w XIX w. władze carskie, co pozwalało na szybkie przetrzymywanie oddziałów wojskowych w czasie trwania powstania górali na Północnym Kaukazie. Droga w większości prowadzi przez tereny górskie, gdzie można podziwiać bardzo malownicze krajobrazy. Podróż tym szlakiem opisywali Puszkini i Lermontow.

https://www.youtube.com/watch?v=mb_Ww-h6Clg

Twierdza Ananuri

Stojąca nad rzeką Aragwi XVI w. twierdza była ważną strategiczną pozycją na tym szlaku. Nad tym odcinku rzeki utworzono sztuczny zbiornik wodny (Jezioro Żinwalskie) co sprawia, że Ananuri jest bardzo malowniczo położone.

<https://www.youtube.com/watch?v=JeRwLs-xYTA>

Przełęcz Krzyżowa (gruz. Dźwris Ugheltechili, ros. Крестовый перевал)

Najwyższy punkt szlaku - 2379 m., skąd roztaczają się efektowne widoki. Stojący na przełęczy krzyż opisywali przejeżdżający tędy Puszkini i Lermontow.

<https://www.youtube.com/watch?v=kaJludO2X0>

Stepancminda (Kazbegi)

Mała, pięknie położona miejscowość, ostatnia przed granicą z Rosją. Nad Stepancminda majestatycznie wznosi się Kazbek (5033 m.), najwyższa góra tego regionu, z którą związane jest wiele legend.

<https://www.youtube.com/watch?v=mNGN0kTTOqE>

Cerkiew Cminda Sameba w Gergeti.

Koło wioski Gergeti na wysokości 2170 m. znajduje się przepięknie położona cerkiew Cminda Sameba (Św. Trójcy), która jest widoczna z Gruzjińskiej Drogi Wojennej i z Stepancminda. Bardzo fotogeniczny widok cerkwi na tle szczytów Wielkiego Kaukazu jest często eksponowany w folderach i albumach o Gruzji. Wjazd samochodami terenowymi na górę do cerkwi.

<https://www.youtube.com/watch?v=VSnl7trOzO8>

https://www.youtube.com/watch?v=Z_byLYK1nOs

Powrót do Tbilisi.

Kolacja z regionalną kuchnią.

Nocleg w Tbilisi. Hotel Tiflis Palace - 4*.

<http://tiflispalace.ge/english/photo-gallery>

<https://www.youtube.com/watch?v=UgMGA1wtjyg>

<https://www.youtube.com/watch?v=6-Uz0g1P4VY>

Dzień 4. Tbilisi – Mccheta – Gurdzaani.

Śniadanie.

Zwiedzanie Mcchety.

To jedno z najstarszych miast Gruzji jest pięknie położone u zlewu rzek Aragwi i Kury. Mccheta jest wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Przez kilka wieków Mccheta była stolicą Iberii, państwa istniejącego w czasach antycznych i wczesnym średniowieczu we wschodniej Gruzji. Miasto odegrało wielką rolę w historii chrześcijaństwa w Gruzji.

<https://www.youtube.com/watch?v=Y0GKGzWtL6Y>

Sobór Katedralny Sweti Cchoweli.

Wielki sobór katedralny z XI. który przez stulecia był siedzibą gruzińskich katolikosów. Jeden z duchowych symboli Gruzji.

<https://www.youtube.com/watch?v=6Dr-cUmhjQM>

<https://www.youtube.com/watch?v=78fewr2mXfE>

<https://www.youtube.com/watch?v=Nrm6fe4rsL4>

Monastyr Samtavro.

Druga wielka świątynia Mcchety. Jego obecny wygląd nadano w XI w.

<https://www.youtube.com/watch?v=BbLy0VvnNuY>

Monastyr Dzwari (Św. Krzyża)

Monastyr leży niedaleko od Mcchety, na szczycie góry u zlewu rzek Aragwi i Kury. Główna świątynia monastynu była zbudowana na przełomie V-VI w., jej fasadę zdobią bogate płaskorzeźby. Z monastynu rozpościera się bardzo piękny widok.

https://www.youtube.com/watch?v=tFyeg-m_KPU

Przejazd do Kachetii.

Na wschód od Tbilisi położona jest Kachetia, jeden z najpiękniejszych regionów Gruzji. W średniowieczu Kachetia była przez pewien okres czasu niezależnym księstwem, a po rozpadzie państwa gruzińskiego w XV-XVIII w. stała się niezależnym królestwem. Na terenie Kachetii znajdują się jedne z najcenniejszych zabytków Gruzji. Zawszą widoczny jest majestatyczny grzbiet Wielkiego Kaukazu. Kachetia to przede wszystkim wino. Region ten jest centrum gruzińskiego winiarstwa, gdzie rodzą się najśłyniejsze wina Gruzji. Tu należy dodać, że wino narodziło się właśnie na Zakaukaziu, ok. 6000 lat przed naszą era. Inna i nieporównywalnie starsza niż europejska, jest też tradycyjna technologia wyrobu wina, które przechowuje się w olbrzymich glinianych dzbanach kwewri.

<https://www.youtube.com/watch?v=D0Flj6kczF4>

<https://www.youtube.com/watch?v=MTufN-55uUw>

Monastyr Ninocminda.

Na terenie monastynu znajdują się ruiny soboru katedralnego. Ta jedna z najstarszych świątyń Gruzji miała duże znaczenie dla rozwoju gruzińskiej architektury. Bardzo ciekawa jest zachowana duża dzwonnica z XVI w., która pokazuje wpływy architektury Persji.

https://www.youtube.com/watch?v=0_tKsoaQJUg

Muzeum Niko Pirosmani w Mirzaani.

Słynny gruziński malarz prymitywista Niko Pirosmani stał się ikoną gruzińskiego malarstwa. Jego twórczość została doceniona dopiero po jego śmierci. Obrazy gruzińskiego samouka są porównywane do dzieł najwybitniejszych prymitywistów, jak Henri Rousseau. Dziś jego prace, będące jednymi z symboli Gruzji, widzą wszyscy odwiedzający Gruzję. Reprodukcje jego obrazów zdobią restauracje i winiarnie, są umieszczane w przewodnikach, albumach, książkach o Gruzji, na pamiątkach. Portret Niko Pirosmani widnieje nawet na gruzińskich banknotach. Muzeum

jemu poświęcone znajduje się w miejscowości Mirzaani, gdzie artysta się urodził.

<https://www.youtube.com/watch?v=KvXTrIDuo7g>

Monastyr Bodbe

Stojący wśród wysokich cyprysów monastyr, leży na stromym zboczu, skąd roztacza się widok na masyw Wielkiego Kaukazu. Wybudowany w IX w. i przebudowany w XVII w. monastyr jest jednym z głównych miejsc pielgrzymek w Gruzji. Jego historia związana jest z postacią Św. Nino, apostołki i patronki Gruzji.

<https://www.youtube.com/watch?v=1YnQNYgbdnM>

Signachi.

To nieduże miasto, położone na wschodzie Kachetii, wielu uważa za najpiękniejsze w Gruzji. Swój rozwój Signachi zawdzięcza królowi Kachetii i Kartlii Erekle II (Herakliusz II), który w XVIII w. zlecił wykonanie planu dzisiejszego miasta i budowę twierdzy. Urok miasta tworzą malownicze uliczki, przy których, stoją tradycyjne domy z balkonami. Z Signachi roztacza się piękny widok na dolinę rzeki Alazani i masyw Wielkiego Kaukazu.

<https://www.youtube.com/watch?v=ZDKa7D6fkh8>

Degustacja win i tradycyjna gruzińska biesiada w Wine House Gurjaani w Gurdzaani. Goście będą mieli okazję zobaczyć marani, gdzie odbędzie się degustacja. To pomieszczenie dla przechowywania wina, gdzie znajdują się zaryte w ziemi wielkie dzbany kwewri. Następnie rozpocznie się tradycyjna biesiada z daniami regionalnej kuchni, z winem i czaczą – samogonem z winogron. Biesiadzie będzie towarzyszyć występ miejscowego zespołu wykonującego gruzińskie pieśni. <https://www.youtube.com/watch?v=6CqqW2FRN7U>

<https://www.youtube.com/watch?v=c2nVRqhYHXo>

Nocleg w Achaszeni. Hotel Akhasheni Wine Resort - 4*.

<https://www.youtube.com/watch?v=x35ds5IRqv8>

Dzień 5. Dolina Alazani.

Śniadanie.

Wycieczka po dolinie Alazani, która jest centrum winiarstwa w Kachetii. W dolinie znajdują się cenne zabytki.

<https://www.youtube.com/watch?v=9Jfh-0tHCCQ>

Pałac w Cinandali

Pałac książąt Czawczawadze w Cinandali stoi w pięknym parku. Związane jest z nim wiele historii i losy znanych osób. Obok pałacu znajduje się słynna wytwórnia win, z której pochodzi najlepsze gruzińskie białe wino Cinandali.

<https://www.youtube.com/watch?v=48n7TAr3F4Y>

Twierdza Batonis Ciche w Telawi.

Stolica regionu, miasto Telawi, w XV-XVIII w. było stolicą królestwa Kachetii. Z miasta rozpościera się piękny widok na dolinę rzeki Alazani. W b. republikach Związku Radzieckiego Telawi jest powszechnie kojarzone z kultowym filmem "Mimino", którego główny bohater był rodem z Telawi. Cytaty z tego filmu są powszechnie znane i uwielbiane. Podobno na terenie b. ZSRR jest obecnie ponad tysiąc restauracji o nazwie "Mimino". Głównym zabytkiem Telawi jest twierdza Batonis Ciche, która w XVII – XVIII w. była rezydencją królów Kachetii.

Monastyr Ikalto

W założonym w VI w. monastyrze znajdowała się w średniowieczu znana akademie. Ikalto było znaczącym ośrodkiem kultury i nauki. Według tradycji w tutejszej akademii uczył się słynny poeta Szota Rustaweli, autor narodowego eposu Gruzji "Witeź w tygrysiej skórze".

https://www.youtube.com/watch?v=Gvf_4PogPBQ

Monastyr Alawerdi

Zbudowany w XI w. monastyr przez wieki był główną świątynią Kachetii. Ogromna budowla soboru katedralnego jest widoczna już z daleka. Do początku XXI w. świątynia ta była najwyższa w Gruzji. Niezwykle fotogenicznie prezentuje się ona na tle górskich szczytów Wielkiego Kaukazu.

<https://www.youtube.com/watch?v=WQ-RelWmN4A>

<https://www.youtube.com/watch?v=HrwVqMYNS7w>

Gremi.

Jeden z najważniejszych zabytków architektury gruzińskiej. W XVI - XVII w. Gremi było stolicą Kachetii. Zniszczone przez wojska szacha Abbasa w początku XVII w. nigdy nie wróciło do dawnej świetności. Zachowała się królewska cytadela, cerkiew Mtawar Angelozi (Świętych Archaniołów), dzwonnica, wieża zamkowa.

<https://www.youtube.com/watch?v=VqxH058Bun0>

http://www.youtube.com/watch?v=_ZSeqstVAtQ

Monastyr Nekresi

Jeden z najstarszych monastyrów Gruzji, który zaczął powstawać krótko po przyjęciu chrześcijaństwa. Monastyr położony jest na wysokiej górze, wznoszącej się nad doliną Alazani.

<https://www.youtube.com/watch?v=gLcjqqH9Tao>

Kolacja z regionalną kuchnią.

Nocleg w Achaszeni. Hotel Akhasheni Wine Resort - 4*.

<https://www.youtube.com/watch?v=x35ds5IRqv8>

Dzień 6. Achaszeni - Qax.

Śniadanie.

Tunel winny Qvirabi.

W końcu lat 50. ubiegłego wieku, niedaleko Kwareli, w skalistym zboczu góry Kawkasioni, wryto potężny tunel. Początkowo podobno miał on mieć militarne przeznaczenie, ale z czasem wykorzystano go do składowania wina. Składa on się z dwa głównych i trzynastu bocznych tuneli, których łączna długość wynosi - 7,7 km. Wewnątrz tunelu przez cały rok panuje stała temperatura 12-14 ° C. Zwiedzanie jest połączone z degustacją win. Region Kwareli słynie przede wszystkim z unikalnego wina Kindzmarauli.

<https://www.youtube.com/watch?v=QtHbgntxwbQ>

Przejazd na terytorium Azerbejdżanu.

Uwagi.

Biorąc pod uwagę godzinę otwarcia tunelu winnego, czas na jego zwiedzanie i degustację win, przejazd do granicy i przejście przez granicę (kontrola paszportowa i celna) grupa może się znaleźć na terytorium Azerbejdżanu raczej nie wcześniej niż około 13:00-14:00.

Położony we wschodniej części Zakaukazia na skrzyżowaniu Europy i Azji Azerbejdżan potrafi niejednokrotnie zaskoczyć zagranicznych turystów. Na stosunkowo niedużej powierzchni kraju mieści się 9 stref klimatycznych, w ciągu kilku godzin można z położonego nad Morzem Kaspijskim Baku dojechać do subtropikalnych lasów lub ośnieżonych szczytów Wielkiego Kaukazu. To miejsce gdzie Zachód spotyka się z Wschodem, wzajemnie się przenikając, kraj wielu kultur i narodów, bogatej historii i gościnnych ludzi.

Azerbejdżan posiada wielką różnorodność flory i fauny oraz odkrywa przed oczami całą gamę najrozmaitszych krajobrazów. Szczególnie niezapomnianych wrażeń dostarczają widoki Wielkiego Kaukazu, gdzie

można zobaczyć fotogeniczne panoramy, przepiękną przyrodę, malowniczo położone górskie wioski, majestatyczne szczyty i wąwozy.

Od wielu wieków słyną azerbejdzańskie dywany, szeroko znany jest miejscowy kawior, bazyry obfitują bogactwem różnorodnych owoców i zieleniny. Azerbejdżan jest stosunkowo jeszcze mało odwiedzany przez turystów, co jest jego dodatkowym plusem, bowiem nie jest jeszcze skomercjalizowany, a przez to naturalny. Nic jednak nie zastąpi tego, dla czego turysta rusza w podróż – osobistych doznań i wrażeń. Tu warto przytoczyć popularne na wschodnim Kaukazie przysłowie – “Lepiej raz zobaczyć, niż sto razy o tym przeczytać”.

Od granicy trasa będzie prowadzić na wschód Azerbejdżanu, wzdłuż południowych skłonów Wielkiego Kaukazu. Przyroda jest tu naprawdę piękna. Ponieważ południowe skłony Wielkiego Kaukazu nie są wystawione na bezpośrednie oddziaływanie chłodnych wiatrów, jest tu znacznie cieplej niż z północnej strony grzbietu Wielkiego Kaukazu. Południowe skłony Kaukazu na zachód od İsmayilli są pokryte gęstymi lasami, rzeki w swym górnym biegu płyną w malowniczych wąwozach. Gdy podróżujemy przy dobrej pogodzie, niezapomnianych wrażeń dostarczają widoki panoramy Wielkiego Kaukazu. Szczególnie piękne widoki są wiosną, kiedy szczyty gór są jeszcze pokryte śniegiem, a w dole wszystko zieleni się i kwitnie.

Degustacja miejscowej kuchni w okolicy miejscowości Zaqatala.

Północno-zachodni region Azerbejdżanu, obdarzony piękną, bogatą przyrodą, posiada też oryginalną kuchnię. Niektóre dania praktycznie nie spotyka się poza tym regionem. Do takich dań należy np. mahara, coś pośredniego między racuchami i grubym ciastem naleśnikowym. Do jej przyrządzenia służy sac. To rodzaj jakby dużej patelni z rączkami, kaukaski odpowiednik chińskiego woka, sac jest jednak mniej głęboki i używany zarówno stroną wklęsłą jak i wypukłą. Mahara jest smażona ze strony wypukłej, na którą powoli wylewa się ciasto, po czym usmażona mahara ma formę gwiazdy. Podobnie raczej tylko w tym regionie spotykane jest takie danie jak şabalid qutabı - rodzaj naleśników z kasztanami. Degustacja odbywa się w pięknie położonej w górach restauracji. Goście siedzą w altankach, skąd odrywa się widok na bardzo malowniczą leśną dolinę. Do jedzenia podawany jest miejscowy alkohol.

<https://www.youtube.com/watch?v=yknlW2Aso2U>

<https://www.youtube.com/watch?v=9dESCequOpw>

Uwaga.

Duży autobus nie zdoła dojechać do samej restauracji. Prowadząca do niej boczna droga jest zbyt wąska. Należy przejść pieszo około 200-300 m.

Odwiedziny zakładu AzRose w Zaqatala.

Rejon Zaqatala to jeden z najpiękniejszych i posiadających najbogatszą przyrodę zakątków Kaukazu. Zaqatala leży w dolinie rzeki Qanix (Ałżani), która rozciąga się wzdłuż grzbietu Wielkiego Kaukazu między Gruzją i Azerbejdżanem. W gruzińskiej części doliny, w Kachetii, leżą najśłynniejsze winnice Gruzji. Dolina jest jakby ogromnym żlebem z dwiema burtami. Grzbiet Wielkiego Kaukazu jest solidną zasłoną od napływu z północy mas chłodnego powietrza. W połączeniu z dużą ilością opadów atmosferycznych (1200-1400 mm w ciągu roku) sprawia to, że do wysokości około 700 m przyroda zachowuje cechy subtropików. Jest tu na tyle ciepło, że uprawiana jest tutaj nawet herbata. Przy zakładzie AzRose znajdują się plantacje lawendy oraz róży damasceńskiej (kazanłyckiej), z płatków której otrzymuje się olejek różany, jeden z najdroższych komponentów do produkcji perfum. AzRose to jedyny tego typu zakład na Kaukazie, który produkuje olejki kwiatowe (przede wszystkim różany

i lawendowy), oraz wodę różaną, która w kuchni azerbejdżańskiej jest używana do wypieków ciast i słodczy.

Uwaga.

Być może jesienią rozpocznie się rozbudowa zakładu, przez co będzie przez jakiś czas zamknięty. Wówczas jego odwiedzenie nie będzie możliwe.

Kolacja z regionalną kuchnią.

Nocleg w Qax. Hotel El Resort - 5*.

<https://www.youtube.com/watch?v=CXXWO8AAEbs>

<https://www.youtube.com/watch?v=kaJfz7QD9fl>

Dzień 7. Qax - Şəki.

Śniadanie.

İlisu

Przez długi czas İlisu było stolicą znajdującego się na tym terenie sułtanatu. Miejscowość jest bardzo pięknie położona w górskim wąwozie. Kamienne domy İlisu są zbudowane z rzeźnionego kamienia, w charakterystycznym stylu tego regionu. To jedno z najbardziej malowniczych miejsc nie tylko w Azerbejdżanie, ale i na całym Kaukazie. Na skraju İlisu stoi Sumuqala - tradycyjna wieża kaukaskich górali z XVIII w., która pełniła też funkcję strażniczą, strzegąc przejścia do Dagestanu. Spod wieży rozpościera się niezwykle efektowny widok na masyw Wielkiego Kaukazu.

<https://www.facebook.com/vahidhasano/videos/ilisu-qax/423304771453277/>

İçəri Bazar w Qax.

Miasteczko Qax leży u stóp pokrytych lasami, zielonych gór. İçəri Bazar to kwartał starej tradycyjnej zabudowy, który kilka temu gruntownie odrestaurowano.

<https://www.youtube.com/watch?v=-KA6FCkOhyg>

Prezentacja tradycyjnych azerbejdżańskich gier konnych. Od wieków ziemie Azerbejdżanu słynęły z doskonałych wierzchowców. Dawniej konie te były również sprowadzane i bardzo cenione w Rzeczypospolitej. Największą sławę uzyskały konie rasy karabachskiej. Jedną z azerbejdżańskich gier konnych Çovqan wpisano na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Prezentacja odbywa się w znajdującym się kilkanaście kilometrów od Şəki ośrodku jeździeckim. Jeźdźcy odziani w tradycyjne stroje brawurowo prezentują najbardziej popularne gry.

<https://www.youtube.com/watch?v=1BJPHofH9k0>

Przejazd do miasta Şəki (Szeki).

Odwiedziny sklepu firmowego przy kombinacie jedwabniczym w Şəki. Od wieków Şəki słynie z produkcji jedwabiu. Kupcy z różnych krajów przyjeżdżali tu by kupić miejscowe tkaniny jedwabne. Bardzo popularne są wyrabiane tu chusty i szale. Nie mniej znane są szekińskie ręcznie tkane jedwabne dywany.

<https://www.youtube.com/watch?v=nJfVrJmYwGw>

Albańska cerkiew w miejscowości Kiş.

Położona niedaleko od Şəki wioska Kiş jest bardzo pięknie, malowniczo położona wśród zielonych gór. W Kiş znajduje się najstarsza cerkiew chrześcijańska na Kaukazie, którą kronikarze nazywali matką wschodnich cerkwi. Była ona obdarzana szczególną czcią w Kaukaskiej Albanii, państwie istniejącym na terenie dzisiejszego Azerbejdżanu w czasach antycznych i wczesnym średniowieczu.

<https://www.youtube.com/watch?v=-07bcvCi7CI>

Kolacja z regionalną kuchnią.

https://www.youtube.com/watch?v=XrTKde3_3Rw

Nocleg w Şəki. Hotel Marxal Resort - 5*.

<https://www.youtube.com/watch?v=O7ziMGUxMP4>

<https://www.youtube.com/watch?v=QcvcOyBSIIQ>

Dzień 8. Şəki - Qəbələ.

Śniadanie.

Zwiedzanie Şəki.

Şəki, jedno z najstarszych i najpiękniej położonych miast Azerbejdżanu, jest żelazną pozycją na tej trasie i obok Baku najczęściej odwiedzanym miastem. Malownicze rozmieszczenie domów wśród bujnej zieleni górzystego terenu, interesujące zabytki, rzemiosła, kuchnia, zapewniają Şəki trwałą popularność wśród turystów. Jego przyjaźni mieszkańcy tworzący folklor, koloryt i atmosferę miasta to temat dla oddzielnej opowieści. Szekińcy są jedną z najbardziej barwnych społeczności Azerbejdżanu. Şəki jest powszechnie uważane za stolicę azerbejdżańskiego humoru, odpowiednik bułgarskiego Gabrowo. O Szekińcach opowiada się kawały i od nich samych zwykle się oczekuje, że zaczną je opowiadać. <https://www.youtube.com/watch?v=mglZbP6sbdA>

Xan Sarayi (Pałac Szekińskich Chanów) z XVIII w., wpisany na listę UNESCO.

Pałac posiada piękną fasadę, przed którą rosną dwa imponujące platany posadzone w 1530 r. Wewnątrz znajdują się bardzo bogate malowidła o żywej, intensywnej kolorystyce. Atmosferę pałacu tworzą też barwne okna şəbəkə. Słoneczne światło przebijające się przez okna do pałacu, przelewa się różnymi kolorami, jak tęcza po deszczu.

<https://www.youtube.com/watch?v=DU7zJSxu-qU>

https://www.youtube.com/watch?v=xXZSjT_55gg

Centrum tradycyjnych rzemiosł.

Şəki tradycyjnie słynęło z rzemiosł, które zachowały się do dziś. W centrum można obejrzeć i kupić m.in. tradycyjne jedwabne kobiece chusty Kəlağayı, hafty, kaukaskie czapki, tradycyjne okna şəbəkə.

<https://www.youtube.com/watch?v=uJYf3VBNvBk>

Şəkixanovların evi (Dom rodziny Şəkixanov).

Bardzo okazały dom z XVIII w., należący ongiś do krewnych szekińskich chanów. Jego wnętrza przypominają pałac szekińskich chanów. Najbardziej efektowna jest piękna centralna komnata, znajdująca się na górnym piętrze, ongiś służąca do przyjmowania gości. Jej ściany pokrywają malowidła, których sceny są zaczerpnięte z poematów Nizami Gəncəvi.

https://www.youtube.com/watch?v=_SKFz6i-7mY

Karawanseraj.

Zabytkowy karawanseraj z XVIII w., przekształcony w znany hotel. Panuje tu bardzo nastrojowa atmosfera, w którą wkracza się już po przekroczeniu wielkich, starych drewnianych wrót wejściowych.

<https://www.youtube.com/watch?v=87Zm1zYhLL0>

Sklepy ze słodyczami.

Szekińcy bardzo lubią słodycze. Przechadzając się po ulicach miasta często można spotkać sklepy je sprzedające. W każdym sklepie dadzą spróbować wyrobów, więc można smakowo ocenić na co ma się ochotę.

<https://www.youtube.com/watch?v=BlrsJeuq3pQ>

Przejazd do Qəbələ.

Cerkiew w miejscowości Nic.

Nic jest miejscem unikalnym. To jedyna wieś w Azerbejdżanie w większości zamieszkiwana przez Udinów, potomków kaukaskich Albanów. Wśród narodów zamieszkujących Azerbejdżan, Udini będący w prostej linii potomkami Albanów, zajmują miejsce szczególne. Ze wszystkich kaukaskich narodów, których korzenie są związane z Kaukaską Albanią, Udini nie tylko zachowali język i kulturę, ale jako jedyni pozostali przy chrześcijaństwie, mimo

likwidacji Kościoła Albańskiego w 1836 r. przez władze carskie. Rola i znaczenie Udinów w historii Azerbejdżanu i formowaniu się narodu azerbejdżańskiego, jest podobna do roli, którą odegrali Celtowie w formowaniu narodu angielskiego i francuskiego. W języku azerbejdżańskim nazwę wioski wymawia się jak Nidź, sami natomiast Udini nazywają ją Niż co oznacza „błotniste miejsce”. Wiosną i jesienią, kiedy często idą deszcze wioska potwierdza prawidłowość swej nazwy. Dzięki wilgotności powietrza wszędzie jest jednak bujna zieleń. Obejścia udińskich domów są ogromne i obsadzone krzewami orzechów laskowych. Najstarszą cerkwią w Nic jest Cotari (Dżotari). Miejscowa tradycja mówi, że została ona zbudowana na fundamencie jeszcze starszej albańskiej cerkwi. Przy cerkwi rosną cztery ogromne stare platany.

<https://www.youtube.com/watch?v=nw6Rlqcs1pg>

http://www.youtube.com/watch?v=5CYuS_ae3hk

Udi ocağı w Nic.

Odrestaurowane udińskie gospodarstwo z wielkim podwórzem, zamienione w rodzaj skansenu. We wnętrzu domostwo można obejrzeć stare meble, używaną kiedyś odzież, dawne przedmioty codziennego użytku, kobiece ozdoby. Ocağ (odżag'/oczag) to na Kaukazie ognisko domowe, symbol rodzinnego domu.

<http://www.udi-ocag.az/en/gallery/>

Biesiada u miejscowych mieszkańców w Nic z regionalną kuchnią i miejscowym samogonem.

W dziedzinie wyrobu samogonu Azerbejdżan zajmuje przodującą pozycję na Kaukazie i w całym byłym Związku Radzieckim. Miejscowy samogon jest wyrabiany w szerokim asortymencie i posiada bardzo dobrą jakość. Jest robiony tylko z owoców i w rachubę nie wchodzi ziemniaki, drożdże czy cukier. Filtruje się go przez węgiel drzewny, czasem też węgiel drzewny daje się do kotła w czasie drugiego pędzenia. Dobry samogon nie posiada żadnego nieprzyjemnego zapachu, wręcz przeciwnie, wyczuwalny jest przyjemny aromat z owocowymi nutami. Podczas gdy w sąsiedniej Gruzji robi się w zasadzie tylko jeden rodzaj samogonu (z winogron) o nazwie czacza, w Azerbejdżanie spotyka się wielką różnorodność gatunków samogonu. Do najbardziej znanych należą samogon robiony z owoców morwy, z derenia, z miejscowej odmiany śliwy alça (ałyca), z gruszy, z brzoskwiń, białej czereśni.

Biesiada będzie się odbywać na terenie Udi ocağı w domowej atmosferze. W czasie biesiady podawane są zakąski i potrawy regionalnej kuchni.

Nocleg w Qəbələ. Hotel Qafqaz Riverside – 5*.

<https://www.youtube.com/watch?v=GFsUwRPeRH4>

Dzień 9. Qəbələ - Baku.

Śniadanie.

Degustacja win, koniaków i wódek firmy winiarskiej Agro-Azerinvest w Qəbələ.

Mało kto wie, że właśnie z Zakaukazia uprawa winorośli rozprzestrzeniła się po świecie. Tutaj też najwcześniej w historii zaczęto wyrabiać wino. Absolutnie unikalnym w świecie krajem, jeśli chodzi o kulturę wina, jest sąsiednia Gruzja, gdzie wino pełni rolę super kultową. W Azerbejdżanie gdzie istnieją wyjątkowo sprzyjające warunki do uprawy winorośli winiarstwo w ostatnich latach rozwija się bardzo dynamicznie. Wśród alkoholi produkowanych przez firmę Agro-Azerinvest wyróżnić należy koniaki, najlepsze ich gatunki są doskonałe.

<http://www.vine.az/content/en/4>

Przydrożny bazar nieopodal wioski Vəndam.

Na szeroko znanym w tym regionie bazarze sprzedawane są owoce, kompoty, marynaty, soki, przyprawy, zioła lecznicze. Jednak jego główna specjalność to najróżniejsze konfitury w wielkim wyborze. Region ten słynie w całym Azerbejdżanie ze swoich konfitur. W pobliskim mieście Qəbələ, zaczęto nawet organizować coroczny Festiwal Konfitur.

<http://azerbejdzan.eu/konfitury-mur%c9%99bb%c9%99l%c9%99r/>

Położona w górach Kaukazu, szeroko znana osada Lahic.

Otoczony ze wszystkich stron wysokimi górami Lahic, przez wieki był miejscem trudno dostępnym. Drogę do samego Lahic zbudowano dopiero w latach 70-tych. Wiedzie ona wzdłuż rzeki Girdimançay, płynącej tutaj przez głęboki, widowiskowy kanion z niezwykłymi formami wysokich skał. To sprawiło, że Lahic mógł się zachować w takiej postaci, w jakiej można go obecnie oglądać. Dzięki zachowanej starej kamiennej zabudowie, jest on praktycznie skansenem pod odkrytym niebem i może służyć jako naturalna dekoracja dla filmów. Od wielu wieków Lahic słynie z produkcji ręcznie kutych wyrobów miedzianych. Pracownie wyrobów miedzianych położone są wzdłuż głównej ulicy. Każda pracownia jest jednocześnie małym sklepikiem. Można w nich zobaczyć jak odbywa się wykuwanie wyrobów. Jest to nader pracochłonne zajęcie, jako ciekawostkę można dodać, że do tego służy 13 rodzajów różnych młotków.

<https://www.youtube.com/watch?v=x8glmMKEYIA>

<https://www.youtube.com/watch?v=CssVcShF0hs>

Uwagi.

Do Lahic mogą dojechać większe mikrobusy i nieduże autobusy. Nie jest możliwe dojechać tam dużym autobusem. W przypadku grup powyżej 30 osób autobus zatrzymuje się przy skrzyżowaniu z boczną drogą prowadząca do Lahic, gdzie grupa przesiada się i dalej jedzie w mikrobusach. Po powrocie z Lahic grupa znów przesiada się do autobusu.

Cümə meczet w Şamaxı.

Miasto Şamaxı (Szamachy, Szemacha), odnotowane jeszcze przez antycznych autorów, było niegdyś stolicą Szirwanu, państwa istniejącego w IX-XVI w. na terenie Azerbejdżanu i pld. Dagestanu. Pod rządami szirwanszachów osiągnęło swój największy rozkwit i świetność, będąc wówczas znane szeroko poza granicami Szirwanu. Mury Şamaxı widziały wtedy wiele przybywających tu poselstw z różnych krajów. Miasto i jego okolice słynęły z produkcji jedwabiu i wyrobu tkanin jedwabnych, bardzo cenionych na rynkach Europy. Przyjeżdżali tu za nimi kupcy weneccy i genueńscy, o czym wspominał przebywający na początku XV w. na terenie Azerbejdżanu poseł kastylijski Ruy Gonzales de Clavijo.

Cümə meczet w Şamaxı, z VIII w., był drugim po meczecie w Derbencie meczetem powstałym

na Kaukazie. Wielki meczet, bardzo okazale prezentuje się po zakończonej w 2013 r. gruntownej restauracji.

https://www.youtube.com/watch?v=_kvSnV1IAm4

Mauzoleum Diri Baba w Mərəzə.

Położone w wąwozie duże mauzoleum, sprawia wrażenie jakby było przymocowane do skały. Zbudowane je w 1402 r., za panowania szirwanszacha Ibrahima I, dla sufickiego myśliciela i pustelnika. Obok mauzoleum położony jest spory cmentarz, na którym stoi wiele starych płyt z inskrypcjami w alfabecie arabskim.

<https://www.youtube.com/watch?v=mY9FaALNKx4>

Uwaga.

Duży autobus nie zdoła dojechać do samego mauzoleum. Prowadząca do niego boczna droga jest na ostatnim odcinku zbyt wąska i dość stroma. Należy przejść pieszo około 400 m.

Kolacja z regionalną kuchnią.

Nocleg w Baku. Hotel Rich - 5*.

<https://www.youtube.com/watch?v=k2mLOMmW354>

Dzień 10. Baku – Quba – Xinalıq - Quba.

Śniadanie.

Wcześniej rano przejazd w góry północno-wschodniego Azerbejdżanu.

Obszar pustkowi oddziela Baku od jednego z najbardziej malowniczych regionów kraju. Majestatyczne, pokryte śniegiem szczyty Wielkiego Kaukazu, głębokie wąwozy, ukryte wysoko w górach wioski, cieniste lasy, zielone dąbrowy, połacie owocowych sadów, to krajobrazy jakże różniące się od spieczonego słońcem, suchego półwyspu Abşeron, na którym leży Baku.

Przejazd do miasta Quba.

Dywany z tego regionu są najlepsze i najbardziej znane na całym Kaukazie. Wyróżnia je bardziej drobny ornament, dbałość o staranność wykonania poszczególnych elementów wzoru i największa liczba węzłków na cm².

Przeładka na samochody terenowe i przeład górkimi drogami do słynnej osady Xinalıq, najwyżej położonej miejscowości na Zakaukaziu (2400 m). Droga do Xinalıq jest bez wątpienia jedną z najbardziej widowiskowych dróg na Kaukazie.

https://www.youtube.com/watch?v=Rahux_89tYs

http://www.youtube.com/watch?v=2oM___pYA2s

Trasa przeładzdu wiełze wysokogórkimi bezdrożami dochodząc do prawie 3000 metrów. Po drodze piknik wysoko w górach. Piknik odbywa się w pięknej scenerii nad górką rzeczką. Nad głowami górują szczyty Wielkiego Kaukazu, często przelatują górkie orły. W czasie pikniku goście oprócz treściwego jedzenia będą również ugaszczani charakterystycznym miejscowym chlebem - xərək çörək. Będą też mogli spróbować niesamowicie aromatyczną miejscową sól, robioną z suszonych górkich ziół. Do jedzenia podawany jest miejscowy alkohol.

Owiany legendą, położony na wierzchołku góry Xinalıq, z widniejącym nad nim, pokrytym śniegiem trójkątnym szczytem Tufan Dağ, w dobrą pogodę wyłania się niczym obraz przeniesiony z innej epoki. Zbudowane z szarego kamienia i przyklepione jeden do drugiego dziesiątki domów, jakby wrośniętych w skłon góry, swą zabudową przypominają wioski w Tybecie. Klimat jest tu surowy, wokół rozpościera się strefa bezleśna. Praktycznie w ciągu roku są tylko 4 ciepłe miesiące. Przez całe stulecia Xinalıq był bardzo trudno dostępny, a i dziś niełatwo do niego dotrzeć w czasie śnieżnej zimy, co sprawiło, że był on okrażony aurą tajemniczości. Język jego mieszkańców jest unikatem w skali światowej, wyodrębniono w nim 77 fonemów, z których 59 to spółgłoski.

<https://www.youtube.com/watch?v=6hPIQluHqOI>

Powrót do Quby.

Uwagi. Ta górką trasa jest trudna, ale ludzie którzy ją przejechali wspominają to jeszcze po latach. Wschodnia część Kaukazu to góry prawie dwa razy wyższe od Tatr. To przeżycia których się nie dozna w żadnych górach Europy, to zupełnie inne krajobrazy, inna roślinność, inna atmosfera. W załączniku przesyłam trochę zdjęć.

Od wielu lat współpracuję z miejscowymi góralami, którzy wożą moje grupy po górach. To bardzo dobrzy kierowcy, świetnie znający te tereny. Biorę przede samochodami terenowymi UAZ, które są najlepsze w górach tego regionu. Są one znacznie lżejsze niż zachodnie jeepy, łatwiej podjeżdżają pod strome podjazdy i łatwiej forsują górkie rzeki. Mogą precyzyjnie się tam gdzie się precyzyjnie zachodnie jeepy, które są szersze. W razie potrzeby można w nie wlać praktycznie każdy rodzaj benzyny.

<https://www.youtube.com/watch?v=4pP6lnMWnsU>

W każdym samochodzie umieszczam po 3 osoby – 1osoba siedząca obok kierowcy i 2 osoby na tylnym siedzeniu. Biura, które chcą oszczędzić na kosztach, decydują się aby w każdym samochodzie umieszczać po 4 osoby – 1osoba siedząca obok kierowcy i 3 osoby na tylnym siedzeniu.

Trasa prowadzi przez wysokogórkie tereny, gdzie rzadko można spotkać wioski. Jeśli nawet są w nich jakieś sklepy, są to małe sklepiki z podstawowymi artykułami potrzebnymi góralom vide mąka, olej, cukier. Dlatego dla moich grup robię piknik wysoko w górach, dokonując zakupów dzień wcześniej.

Przeładz do położonego niedaleko miasteczka Qusar.

Rejon ten jest zamieszkiwany przez Lezginów, którzy dali nazwę Lezgince - najsłynniejszemu tańcowi Kaukazu. Na tym terenie znajdują się najwyższe szczyty Azerbejdżanu.

Występ miejscowego zespołu folklorystycznego prezentującego Lezginę. Tańce narodów zamieszkujących góry Wielkiego Kaukazu są bardzo ekspresyjne i nie dają się porównać z innymi tańcami na świecie.

<http://www.youtube.com/watch?v=FmmJF1QTCII>

<https://www.youtube.com/watch?v=Mer-A9ZnM-Q>

Kolacja z regionalną kuchnią.

Nocleg w okolicach Quby. Hotel Quba Palace (pierwotna nazwa Quba Rixos) - 5*.

<https://www.youtube.com/watch?v=1cN1rpd28r4>

<https://www.youtube.com/watch?v=ILxOjn0kkBY>

Dzień 11. Quba – Qobustan - Baku.

Śniadanie.

Przejazd do miejscowości Qobustan.

"Kolorowe góry" w okolicach miejscowości Gilazi.

Zadziwiającego kształtu, pofałdowane i pozbawione roślinności góry posiadają niezwykłą kolorystykę w której dominują kolory różowy i biały. Co ciekawe kolory mogą się zmieniać zależnie od pory dnia lub pogody.

<http://www.youtube.com/watch?v=Khagug4Xo3M>

Park Narodowy Qobustan.

Na terenie parku wpisanego na listę UNESCO znajdują się znane rysunki naskalne. Wśród tych, którzy zajmowali się ich badaniem był m.in. Thor Heyerdahl. Rysunki Qobustanu to swego rodzaju ilustrowana historia wschodniego Zakaukazia od epoki mezolitu do średniowiecza. Według niektórych naukowców, wiele z tych rysunków miało znaczenie rytualno-kultowe. Były one częścią magicznych ceremonii, bez których dawny człowiek nie wyobrażał sobie zapewnienia pomyślności, szczęścia, dostatku członków swojej wspólnoty. Na skałach Qobustanu są przedstawione sceny polowań, walk, pracy, zbioru urodzaju. Często występują wizerunki przedstawicieli ówczesnego świata zwierzęcego. Liczne są też rysunki scen obrzędowych. Cennoscą rysunków Qobustanu polega na tym, że przedstawiono w nich te strony codziennego życia dawnych ludzi o których nie można uzyskać informacji z innych źródeł.

https://www.youtube.com/watch?v=N8BhvtPOb9I&feature=emb_title

<https://www.youtube.com/watch?v=tedkjh15QDw>

<https://www.youtube.com/watch?v=P77j80gyo4o>

Przejazd do Baku.

Muzeum Dywanów.

Ręcznie tkane dywany to najsłynniejsze i najbardziej znane w świecie rzemiosło artystyczne Azerbejdżanu. Tkanie dywanów ma bardzo starą tradycję, na terytorium Azerbejdżanu dywany wyrabiano jeszcze na długo do naszej ery. Dywany wyrabiane na terenie Azerbejdżanu cieszyły się ogromnym powodzeniem w Europie, gdzie były one przedmiotem luksusowym i podkreślały status majątkowy ich posiadacza. Otwarte w 1967 r. Muzeum Dywanów w Baku było pierwszym tego rodzaju muzeum w świecie. W 2014 r. otwarto nowy budynek muzeum, który swoją formą przypomina zwinięty w rulon dywan. Oprócz samych dywanów są tu również wystawiane wyroby wykonane techniką dywanową, tradycyjna odzież i jedwabne chusty, hafty, ceramika, wyroby jubilerskie, ręcznie kute wyroby miedziane, biała broń.

https://www.youtube.com/watch?v=4_MdBcs_YQ&feature=emb_title

Kolacja z regionalną kuchnią.

Nocleg w Baku. Hotel Rich - 5*.

<https://www.youtube.com/watch?v=k2mLOMmW354>

Dzień 12. Baku.

Śniadanie.

Zwiedzanie Baku.

Żadne miasto na Kaukazie nie zrobiło tak wielkiej kariery i nie przeżyło tak oszałamiająco szybkiego rozwoju jak Baku. Ze stosunkowo niedużej jeszcze w połowie XIX w. miejscowości, Baku zmieniło się w ogromne miasto, które stało się stolicą Azerbejdżanu. Swoje złote lata Baku miało na przełomie XIX - XX w., w okresie słynnej gorączki naftowej, kiedy stało się światową stolicą ropy. Te czasy pozostawiły najpiękniejsze budowle miasta, zbudowane w charakterystycznej dla niego architekturze.

W dniu dzisiejszym Baku to największe i najbogatsze miasto Kaukazu. To również najbardziej kosmopolityczne, wielonarodowościowe i wielokulturowe miasto Azerbejdżanu.

<http://www.youtube.com/watch?v=cGQoLFSAYQQ>

Piesza wycieczka po centrum Baku.

Najstarsza część miasta İçərişəhər wpisana na listę UNESCO.

İçərişəhər to serce Baku i ta część miasta, która do tej pory zachowała koloryt dawnego Baku

- charakterystyczne wąskie, małe uliczki, specjalnie tak zbudowane, aby osłabić siłę silnych zimowych wiatrów, podwórka, zaułki, stare domy z oszklonymi balkonami şüşəbənd.

http://www.youtube.com/watch?v=d8gO_ih6Ri8

Şirvanşahlar Sarayı (Pałac Szirwanszachów) wpisany na listę UNESCO.

Położony na wzgórzu, najwyższym punkcie İçərişəhər, pałac był jedną z rezydencji władców Szirwanu, państwa istniejącego w IX-XVI w. na terenie Azerbejdżanu i pld. Dagestanu. Najstarsze budowle w kompleksie pałacowym powstały w końcu XIV w., ale większość z nich powstała w latach 30-40. XV w. za panowania szirwanszacha Chalilullaha I, kiedy Szirwan przeżywał okres największego rozkwitu.

<http://www.youtube.com/watch?v=x5bp7Lozq4g>

Centrum miasta z architekturą okresu słynnej gorączki naftowej z przełomu XIX - XX w.

Niewiarygodnie szybki rozwój miasta, na przełomie XIX-XX wieku spowodował, że do Baku przybyło wielu architektów. Ludzie wzbogaceni na wydobyciu ropy naftowej zamawiali do zaprojektowania wiele kamienic i domów czasem przypominających całe pałace. Ogromną i decydującą rolę w zabudowie miasta odegrali polscy architekci, którzy zapoczątkowali w tym okresie oryginalny, niepowtarzalny styl okrzyknięty bakińską secesją.

W przerwie zwiedzenia tradycyjny azerbejdżański stół herbaciany w jednej z najładniejszych herbaciarni miasta urządzonej w stylu regionalnej architektury. Mimo iż w Polsce herbata na Kaukazie powszechnie kojarzona jest z Gruzją, co utrwaliła piosenka Filipinek o herbacianych polach Batumi, to Azerbejdżan jest najbardziej herbacianym krajem Kaukazu. Herbata jest w Azerbejdżanie wręcz narodowym napojem, który jest symbolem gościnności i zawsze jest serwowany przy przyjmowaniu gości. W herbaciarni herbata jest przyrządzana w samowarze, opalonym węglem drzewnym i podawana w specjalnych szklaneczkach w kształcie gruszy - armudu stəkan. Do herbaty podawane są różne konfitury, ciasto paxlava, şorqoğalı - wypiek z ciasta francuskiego, przypominający formą bułkę, z dodatkiem różnych przypraw, ləbləbi – rodzynki zmieszane z orzechami.

<http://www.youtube.com/watch?v=QCuzYcWBeLQ>

Muzeum Historyczne

Muzeum mieści się w byłej rezydencji, najbardziej znanego bakińskiego milionera epoki gorączki naftowej

Zeynalabdina Tağıyeva, zbudowanej w latach 1893-1902, przez polskiego architekta Józefa Gosławskiego. Ogmny budynek, który zajmuje cały kwartał często jest nazywany pałacem Tağıyeva. Bardzo okazałe są udostępnione do zwiedzania prywatne salony. Znajdujące się tu obecnie muzeum historyczne ma najbardziej bogatą kolekcję eksponatów i najbogatszą ekspozycję ze wszystkich historycznych muzeów Azerbejdżanu. Przedstawione są tu eksponaty z różnych epok poczynając od człowieka pierwotnego do czasów współczesnych.

<https://www.youtube.com/watch?v=HvtZTlxj6Gk>

Kolacja z z regionalną kuchnią i występem tancerzy wykonujących tradycyjne tańce.

<https://360.az/en/vt/463>

Po kolacji nocna wycieczka po Baku.

Centrum miasta jest przepięknie oświetlone i w nocy odkrywa się je na nowo. Trasa obejmuje miejsca najpiękniej oświetlone. Wśród nich jeden z najbardziej znanych deptaków Baku "Targowij", który nocą przypomina prawdziwy salon oraz nadmorski bulwar.

<https://www.youtube.com/watch?v=HVTF9om2sD0>

<https://www.youtube.com/watch?v=8SQ6661zyuY>

Nocleg w Baku. Hotel Rich - 5*

<https://www.youtube.com/watch?v=k2mLOMmW354>

Dzień 13. Półwysep Abşeron.

Śniadanie

Zwiedzanie półwyspu Abşeron (Abszeron).

Półwysep, na którym leży Baku nosi nazwę Abşeron. Historia tego regionu na przestrzeni całych wieków była ściśle związana z dziejami Baku. W dawnych czasach, w związku z istniejącymi tutaj „wiecznymi ogniami”, samoczynnie płonącymi w miejscach wyjścia naturalnego gazu, bardzo silne wpływy na tym terenie miał zoroastryzm, w którym kult ognia ma wielkie znaczenie. Półwysep posiada bardzo upalny klimat, średnia roczna opadów atmosferycznych wynosi około 200-300 mm. Lato jest bardzo gorące, suche, praktycznie bez opadów, temperatura osiąga nawet +43°C. Dzięki temu, pod gorącym słońcem rodzą się owoce o dużej zawartości cukru. Miejscowe figi, winogrona deserowe, pomidory nie mają sobie równych na Kaukazie. Abşeron zastynął również z uprawy szafranu.

Świątynia Ognia „Atəşgah" w Suraxani.

Jest to swego rodzaju unikalny obiekt. Nazwa Atəşgah oznacza „Dom ognia”. Teren na którym znajduje się świątynia, przez wiele wieków był znany, jako miejsce wyjścia na powierzchnię ziemi gazu ziemnego, gdzie płonęły „wieczne ognie”. Na tym miejscu we wczesnym średniowieczu znajdowała się zoroastriańska świątynia ognia. Po wkroczeniu na Kaukaz Arabów, wskutek postępującej islamizacji miejscowej ludności, miejsce to stopniowo utraciło swe kultowo-religijne znaczenie. Kult ognia odrodził się tutaj od XV w. za sprawą Hindusów. Dzięki ożywionym kontaktom handlowym na teren Abşeronu docierało wielu kupców z Indii, którzy roznosili wieści o niegasnących abszerońskich ogniach. W kilku miastach Azerbejdżanu, w tym w Baku, istniały kolonie kupców hinduskich. W ślad za kupcami wyruszali też na Abşeron pielgrzymi – czciciele ognia. W ciągu XVII w. bogaci hinduscy kupcy zbudowali świątynię ognia, a przy niej cele dla pielgrzymów.

<https://www.youtube.com/watch?v=Xqc2GB4CzYo>

Zamek w Mərdəkan.

Na stosunkowo niedużym obszarze półwyspu znajduje się wiele baszt, z reguły otoczonych murem i przypominających małe zamki. Niektórzy uczeni są zdania, że były one zoroastriańskimi świątyniami (obecny wygląd niektórych z nich jest efektem współczesnej rekonstrukcji), na co wskazuje m.in. to, że raczej nie nadawały

się one do celów obronnych. W Mərdəkan znajduje się jeden z bardziej okazałych baszt-zamków z 22-metrową wieżą, pochodzący z 1187 r.

Uwaga.

Duży

autobus nie zdoła dojechać do samego zamku. Prowadząca do niej boczna droga jest na ostatnim odcinku zbyt wąska. Należy przejść pieszo około 300 m.

Mauzoleum Mir Mövsüm Ağa Ziyarətgahı w Şüvəlan

Miejsce pielgrzymek i religijnego kultu miejscowej ludności. Pochowany tutaj w 1950 r., Mir Mövsüm Ağa, był postacią niezwykłą, nie wpisującą się w sowiecką rzeczywistość. Już za życia uznawano go za świętego i otoczony był mistyczną aurą. Powstała w latach postsowieckich na miejscu jego pochówku bardzo efektowna budowla miejscami przypomina budowle Samarkandy. Znajdująca się wewnątrz płyta grobowa jest ogrodzona piękną kratą ze srebra.

Yanar Dağ

Jedno z najciekawszych miejsc na Abşeronie i zapewne najbardziej intrygujące. Nazwa Yanar Dağ oznacza „Płonąca Góra”. Znajdują się tu naturalne, płonące od wieków ognie, w miejscach wyjścia gazu ziemnego na powierzchnię ziemi. Zapewnie w takich miejscach narodził się kult ognia, kiedy prehistoryczni ludzie tracący tyle czasu i wysiłku na jego rozniecenie, z podziwem patrzyli, jak płonie on samoistnie. Już w zamierzchłych czasach do efektu samo płonącego gazu wydzielającego się na Abşeronie przywiązywano magiczną, wręcz boską siłę. Ludzie składali hołd ogniewi, który miał dla nich moc oczyszczającą, szukali w nim ochrony i zanosili do niego modły.

<https://www.youtube.com/watch?v=sU4jvhg7mGU>

Powrót do Baku.

Czas wolny, który można przeznaczyć na zakup souvenirów czy pocztówek.

Kolacja z regionalną kuchnią.

Nocleg w Baku. Hotel Rich - 5*.

<https://www.youtube.com/watch?v=k2mLOMmW354>

Dzień 14.

W nocy transfer na lotnisko. Wylot z Baku